

87407 5743. Prawo.

Regulamin

Prowizoryczny Regulamin dla Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Xięstwem Krakowskiem,

przyjęty na posiedzeniu sejmowém dnia 12. Stycznia r. 1863.

O toku czynności.

1.

Sejm krajowy, wedle Statutu zwołany i zebrany na posiedzenia, obraduje i załatwia czynności do zakresu swego działania należące, stosownie do następującego regulaminu.

2.

Ukonstytuowanie Sejmu.

Skoro po zwołaniu Sejmu większość bezwzględna posłów zgromadzi się, Marszałek ogłasza, iż Sejm jest ukonstytuowany, poczem Sejm, wybrawszy na czas trwania sesyi sejmowej z grona swego 4 sekretarzy, 3 kwestorów i 6 rewidentów, dzieli się na 5 sekcij, o ile można równych.

Do wyboru sekretarzy potrzebna jest większość bezwzględna, do wyboru zaś kwestorów i rewidentów wystarczy większość względna przynajmniej 3ciej części głosujących.

Marszałek w porozumieniu z sekretarzami i z zatwierdzeniem Sejmu dzieli sejmowe zgromadzenie na sekcye i przeznacza dla każdej sekcji jednego z członków Wydziału krajowego. Podział ten ma być przedsięwzięty najdalej w ośm dni po ukonstytuowaniu Sejmu i trwa przez cały ciąg sesyi sejmowej.

3.

O Marszałku.

Marszałek zapowiada, zagaja i zamyka posiedzenia, postanawia porządek dzienny, czuwa nad przestrzeganiem regulaminu, kie-

ruje obradami, udziela głos, poddaje wnioski pod głosowanie i oznajmia jego rezultat; przestrzega porządku wewnętrznego Izby i ma prawo wezwać tak mowę do rzeczy lub porządku, jako téż i każdego, przeciw regulaminowi wykraczającego posta; ma także prawo odebrać głos, napomnieć publiczność by się spokojnie zachowała, nakazać wypróbnienie galeryi i zawiesić posiedzenie.

Marszałek odbiera wszystkie do Sejmu podane wnioski i wszelkie do protokołu podawczego sejmowego wpływające pisma, przydziela je dotyczącym wydziałom, lub odsyła do sekcji i jest organem Sejmu we wszystkich stosunkach Sejmu na zewnątrz.

Pisma od Sejmu mają być przez Marszałka i jednego sekretarza podpisane. Jeśli Marszałek jest przeszkodzony, zastępca jego obejmuje prawa i obowiązki marszałkowskie.

4.

Sekretarze prowadzą protokoły obrad sejmowych, listy głosowania i spisy wniosków, tudzież posłów głosu żądających, nakoniec układają bieżące sejmowe korespondencye.

Protokoły obrad sejmowych zawierać mają dosłownie wzięte pod obradowanie wnioski z wymienieniem wnioskodawców, pytania podane pod głosowanie i powzięte uchwały, niemniej rezultaty wyborów i głosowań.

Protokoły te mają być Izbie najdalej na następném posiedzeniu odczytane, sprawdzone i po zatwierdzeniu przez Izbę, przez Marszałka i dwóch sekretarzy podpisane, potem wydrukowane i posłom rozdane.

5.

Kwestorów zadaniem jest czuwać nad lokalnościami sejmowymi, nad ich urządzeniem i nad służbą sejmową. Oni wyznaczają sekcjom i wydziałom specjalnym miejsca obrad, umieszczają stenografów i dziennikarzy, wydają karty wstępne i mają o to staranie, by obrady sejmowe nie były niepokojone.

6.

Rewidenci czuwają nad tém, by sprawozdania stenograficzne natychmiast były na

① sekretarzach.

① kwestorach.

① rewidentach.

czysto przepisane, i po zamknięciu posiedzenia w biurze na to przeznaczonem dla mówców celem przejrzenia przez dwie godziny przystępne. Poczem rewidenci redagują ostatecznie te sprawozdania i odstepują je Wydziałowi krajowemu, celem jak najspieszniejszego wydrukowania i rozdania posłom. Czynności te pełnią rewidenci, mieniając się po trzech codziennie.

7.

O sekcjach.

Zadaniem sekcji jest rozpoznawać wnioski rządowe, wydziałowe, lub samoistne pojedynczych członków, zanim te wnioski przejdą pod obradowanie Sejmu; — wybierać z grona swego członków do wydziałów specjalnych, zdawać sprawę ze swych postanowień wydziałom specjalnym, przez członków swoich wybranych do tychże wydziałów. W tym celu sekcja każda, skoro jest z Sejmu wydzieloną, wybierze pod przewodnictwem najstarszego wiekiem członka, ze swojego grona przewodniczącego i sekretarza, tudzież zastępcę dla każdego z nich.

8.

O wydziałach specjalnych.

Dla wniosków samoistnych, lub jeśli Sejm dla przedmiotu jakiego wyznaczenie wydziału specjalnego za potrzebne uzna, sekcye wybierają do tego wydziału z grona swego bezwzględną większością po jednym członku. Izba w pojedynczych wypadkach może uchwalić większą liczbę członków wydziału. Każdy wydział specjalny wybiera sobie pod przewodnictwem najstarszego wiekiem członka ze swego grona przewodniczącego i sekretarza, a wysłuchawszy sprawozdań swych członków o postanowieniach pojedynczych sekcij, obraduje nad przedmiotem, i stanowi uchwałę, którą sprawozdawca wybrany Izbie przedkłada. Wydział stanowi uchwały i wybiera przewodniczącego, sekretarza i sprawozdawcę bezwzględną większością głosów.

Jeśli mniejszość wydziału, przynajmniej z dwóch członków składająca się, Izbie osobne swe zdanie przedłożonem mieć chce, to

ma takowe do głównego sprawozdania piśmiennie dołączyć i sprawozdawcę swojego wyznaczyć.

9.

Wydziałom specjalnym wolno członków Sejmu, nienależących do wydziału, dla szczególnych ich wiadomości, przyzwać na posiedzenia swe z głosem doradczym.

Wydziały te mają prawo przyzwać znawców i tychże przesłuchiwać, lub potrzebnych dochodzeń i w ogólności wszelkich wyjaśnień żądać od władz rządowych za pośrednictwem Marszałka.

10.

o obowiązkach posłów.

Posłowie powinni brać udział bez przerwy w obradach Sejmu i wypełniać gorliwie czynności i obowiązki przez Sejm, sekcyje lub wydziały im powierzone.

Do oddalenia się z siedziby Sejmu potrzebuje poseł, jeśli nieobecność jego nie dłużej jak 8 dni trwać ma, zezwolenia Marszałka, który o każdym takim zezwoleniu Izbę zawiadomi.

Do oddalenia się na dłuższy czas, potrzeba przyzwolenia Sejmu; w takim razie oddalający się, przez czas nieobecności nie pobiera dyet. Jeżeli poseł bez zezwolenia regulaminem przepisanego oddali się, lub nieobecność swą nad czas dozwolony przedłuży, lub gdy nowo wybrany poseł w przeciągu 8 dni od ogłoszenia wyboru jego w Izbie na Sejm nie stawia się, Marszałek wyznaczy 14dniowy termin do stawienia się w Sejmie, i to z dodatkiem, iż w przeciwnym razie za rezygnującego uważanym i nowy wybór przedsięwziętym będzie.

11.

o posiedzeniach.

Posiedzenia Sejmu krajowego są jawne, wyjątkowo może mieć miejsce posiedzenie poufne, gdy tego zażąda albo przezydujący, albo przynajmniej pięciu członków. Sejm zaś po wydaleniu słuchaczy za tém się oświadczy.

Protokół obrad posiedzenia poufnego, podczas trwania tegoż posiedzenia spisany,

sprawdzony i przez Sejm zatwierdzony być powinien.

Sejm uchwała, czy protokół taki ma być publikowany, lub nie.

Marszałek ma prawo zwołać nadzwyczajne posiedzenie, w którym to razie posłów o tém należycie zawiadomi.

12.

Posiedzenia sekcij i wydziałów są zawsze poufne, na posiedzeniach wydziałów bywać mogą tylko członkowie wydziału i ci posłowie, którzy przez wydział z doradczym głosem zostali przyzwani. Marszałek może być każdym razem obecny, wszakże nie ma głosu stanowczego.

13.

Namiestnik królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z wielkiem xięstwem Krakowskiem lub delegowani przezeń komisarze mają prawo zasiadać na Sejmie krajowym i każdego czasu głos zabierać; w głosowaniu mają wtenczas tylko udział, jeżeli są członkami Sejmu krajowego.

Gdyby przy rozprawach potrzebnem lub pożądanem było delegowanie członków władz rządowych, lub udzielenie wiadomości i objaśnień, winien Marszałek krajowy udawać się do naczelników władz dotyczących.

14.

Poszczególne przedmioty przychodzą pod obradowanie Sejmu krajowego:

- a) albo jako wnioski rządowe za pośrednictwem Marszałka krajowego;
- b) albo jako wnioski Wydziału krajowego lub wydziału specjalnego;
- c) albo na wniosek członków pojedynczych.

Wnioski czynione w przedmiotach nie należących do zakresu Sejmu krajowego, Marszałek wyłącza z pod obradowania.

15.

Samoistne wnioski posłów, nieodnoszące się do jakiego wniosku rządowego lub wydziałowego, mają wprzód Marszałkowi na piśmie być oznajmione i pod obradę w Wy-

O wnioskach.

dziale wzięte, zanim na porządku dziennym obrad sejmowych będą mogły być położone. Jeden wniosek nie może więc jak jeden przedmiot zawierać.

16.

Jeżeli wniosek samoistny należy do zakresu czynności istniejącego już wydziału specjalnego, Marszałek go tam odsyła i na najbliższém posiedzeniu Izby o tém zawiadamia.

17.

Inne wnioski samoistne ogłasza Marszałek Izbie na najbliższém posiedzeniu w porządku, w jakim były podane, pozwala wnioskodawcom na ich żądanie przytoczyć w krótkości powody wniosków, poczem bez dopuszczenia dyskusyi zapytuje, czy wniosek znajduje poparcie? Wniosek, któryby nie był poparty najmniej przez 10 posłów, uważa się za usunięty.

Jeżeli wniosek dostatecznie został poparty, odsyła się do sekcyi.

18.

Wniosek samoistny może przyjść pod obradowanie Izby dopiero po upływie trzech dni od rozdzielenia dotyczącego drukowanego sprawozdania, lub wniosku Wydziału, podczas których to dni sekcye rozpoznawają sprawozdania lub wnioski Wydziału.

W wypadkach naglących może Izba bez dyskusyi skrócić tego terminu uchwalić.

19.

Poprawki i dodatki do wniosków mogą w każdym czasie przed zamknięciem dyskusyi nad wnioskiem głównym być wniesione, i jeśli po krótkim umotywowaniu przynajmniej przez 10 posłów zostaną poparte, natychmiast pod obradowanie być wzięte.

Poprawki i dodatki muszą być z głównym wnioskiem w istotnym związku i do laski marszałkowskiej na piśmie bez przytoczenia powodów podane.

Izba może takie poprawki lub dodatki do wniosków odesłać do sekcyi, i tём samém aż do sprawozdania wydziału specjalnego,

do którego zakresu główny wniosek należał, obradowanie odroczyć.

Poprawki lub dodatki nie będące w istotnym związku z głównym wnioskiem, Izba bez dyskusji natychmiast usunie. Wnioskodawca może swój wniosek w każdej chwili cofnąć. Jeżeli zaś obradowanie nad nim już się rozpoczęło, Izba mimo cofnięcia wniosku dalsze nad nim obradowanie uchwalić może.

20.

Wnioski rządowe i Wydziału krajowego, które także na piśmie do łaski marszałkowskiej podane być mają, odsyła Marszałek do wydziałów specjalnych, do których wedle przedmiotu należą, albo jeśli nie ma odpowiedniego wydziału, do rozpoznania w sekcjach, a następnie, jeśli Sejm uzna tego potrzebę, do wydziału specjalnego, który wybrany być ma.

W każdym zaś wypadku wnioski te pod obradowanie Izby przychodzą dopiero po upływie trzech dni od rozdzielenia drukowanego wniosku, a jeśli był odesłany do wydziału specjalnego, także sprawozdania tego wydziału, podczas których to dni sekcye z wnioskiem obeznać się mają.

21.

o porządku dziennym.

Porządek dzienny, dzień i godzinę następnego posiedzenia, ogłasza Marszałek przy zamknięciu posiedzenia, mając wzgląd na to, by wnioski rządowe przed wszystkimi innymi przedmiotami radnymi obradowane i załatwiane były, tudzież aby przedmioty na poprzedniem posiedzeniu niezałatwione, przyszły na porządek dzienny następnego posiedzenia.

Ogłoszenie porządku dziennego ma być w sali obrad sejmowych i pokojach sekcyjnych przybite, a posłom przed rozpoczęciem posiedzenia rozdane.

22.

Po zagajeniu posiedzenia, sekretarz do spisywania protokołu obrad przez Marszałka przeznaczony, odczytuje protokół obrad poprzedniego posiedzenia i sprawdza ustępy, przeciw którymby zarzuty jakie czyniono. Po nowém odczytaniu sprawdzonych ustępów,

Marszałek, jeśli nikt z członków nie czyni więcej zarzutów, ogłasza protokół za przyjęty.

23.

Potem podane będą do wiadomości Izby wnioski rządowe, lub wydziałowe, lub samoistne pojedynczych członków do łaski marszałkowskiej tego dnia podane, z którymi postąpiwszy wedle postanowień regulaminu o wnioskach, przejdzie się do obradowania nad przedmiotami porządku dziennego.

24.

O porządku mówienia.

Posłowie, którzy o przedmiocie będącym na porządku dziennym obszerniej mówić chcą, mają się u sekretarza, którego Marszałek do prowadzenia listy mowców przeznaczy, tego samego dnia, w którym przedmiot pod obradę pójść ma, przed zagajeniem posiedzenia zgłosić, oświadczając czy za wnioskiem, czy też przeciw wnioskowi mówić zamysłają. Mowcy tym sposobem zapisani, mają prawo mówienia przed innymi.

25.

Marszałek przed rozpoczęciem obrad odczyta listę mowców, sprawozdawca wydziału rozpoczyna obradowanie nad przedmiotem sprawozdania, poczem Marszałek udziela mowcom wedle §. 24. zapisanym głos w porządku, w jakim się zapisali, rozpoczynając od mowy przeciw wnioskowi zapisanego; potem zaś daje głos mowcy za wnioskiem mówić mającemu, i tak dalej na przemianę.

26.

Mowca, na którego przyszła kolej mówienia, może głos swój odstąpić innemu członkowi Izby, byle nie takiemu, który już dwa razy w tym samym przedmiocie mówił; może także zamienić głos swój z innym z kolei później przyjsz mającym. Jeżeli mowca, na którego kolej przyszła, nie jest obecny, traci głos, do którego był zapisany.

27.

Po wyczerpnięciu listy mowców wedle §. 24. zapisanych, Marszałek udziela głosu innym członkom Izby w porządku, jak przez

powstanie wymieniając swe nazwiska głosu żądają, przyczém uwzględni porządek §. 25. przepisany.

28.

Jeśli Marszałek chce za wnioskiem lub przeciw wnioskowi mówić, winien opuścić krzesło marszałkowskie, które dopiero po załatwieniu przedmiotu, w którym mówił, zająć może.

29.

Tylko sprawozdawcy i mowcy wedle §. 24. zapisani, winni z mownicy przemawiać, inni mowcy mogą podług upodobania mówić z mownicy, albo z miejsca swego.

30.

O jednym i tym samym przedmiocie obrad, mowcy więcej jak dwa razy mówić nie wolno, wszakże sprawozdawca Wydziału krajowego może w każdym stanie sprawy zabierać głos dla dawania objaśnień. Namiestnik lub delegowani przezeń komisarze mogą zabierać głos, ile razy tego zażądata.

31.

Izba może w każdej chwili, jeśli tego przynajmniej 10 członków żąda, bez dyskusyi obradowanie dalsze odroczyć, przedmiot obrady ku bliższemu rozpoznaniu do wydziału odesłać, listę mowców zamknąć, obradowanie nad całością albo częścią wniosku za zamknięte uznać, albo też przedmiot przez przejście do porządku dziennego usunąć.

32.

Jeśli Izba zamknięcie dyskusyi uchwali, natenczas mowcy zapisani za wnioskiem i przeciw wnioskowi obierają sobie po jednym mowcy z pomiędzy siebie, i tylko ci wybrani, tudzież sprawozdawca wydziału, który w ogólności i po zamknięciu obrad głos jeszcze zabierać ma prawo, mówić mogą.

33.

Wyjawszy wnioski rządowe i Wydziału krajowego, tudzież sprawozdania wydziałów specjalnych, żadna mowa czytana być nie może.

34.

Jeśli mowca zbacza od przedmiotu, Marszałek napomni go do rzeczy, osobistości lub przeszkadzanie obradom pociągają za sobą napomnienia do porządku. Po powtórniem napomnieniu do rzeczy, może Marszałek nieposłusznemu mowcy głos odjąć.

Każdy z członków Izby może od Marszałka żądać, jeśli ten sam tego nie czyni, by mowcę do rzeczy lub do porządku napomniął. O żądaniu takim Marszałek rozstrzyga bez dalszego odwołania się do Izby.

35.

Mowca napomniony do porządku, winien natychmiast usiąść i przestać mówić, może wszakże o głos celem uniewinnienia się prosić, co mu odmówionem być nie ma.

36.

Gdyby Marszałek uznał tego potrzebę, aby napomnienie mowcy do porządku w protokóle obrad umieszczone zostało, tedy zapytuje się Izbę, a ta w tym względzie bez dyskusyi decyduje.

Jeśli Marszałek mimo napomnienia nie może porządku przywrócić, ma prawo bez odwołania się do Izby posiedzenie na czas jakiś zawiesić, lub całkiem zamknąć.

37.

Głosowanie.

Po skończonem obradowaniu oznajmia Marszałek Izbie porządek, w jakim nad pytaniami głosować się ma.

Przed głównem pytaniem powinny być wnioski odraczające, potem poprawki głównego pytania, a między poprawkami najpierw te pod głosowanie poddane, którei główne pytanie najbardziej jest ograniczone.

§. 38.

Nad wnioskiem przejścia do porządku dziennego głosuje się natychmiast i to bez dyskusyi. Przejście do porządku dziennego uchyla tylko ten wniosek, względem którego uchwała przejścia do porządku dziennego podwzięta została.

39.

Wnioski mają być poddane pod głosowanie w tej osnowie, w jakiej zostały przedłożone, a głos oddaje się bez motywowania.

40.

Marszałek winien stawiać pytania zawsze w formie twierdzącj.

41.

Wnioski dotyczące się porządku pytań, sprostowania treści pytań, lub dążące do rozdzielenia jednego pytania na więcej pytań, jeśli są poparte przez 10 przynajmniej członków, mają być natychmiast pod głosowanie poddane.

42.

Jeśli wniosek składa się z kilku ustępów, należy głosować najpierw nad poszczególnymi ustępami, a potem nad całością.

43.

Wnioski do praw mają być w Izbie 3 razy czytane.

Przy pierwszym czytaniu obraduje się tylko nad tém, czy ma być powtórzone czytanie. Przy drugim czytaniu obradują się i uchwalają poszczególne ustępy i odnoszące się do nich poprawki i dodatki. — Przy trzecim czytaniu obraduje Izba nad całością i nad całością głosuje. — Izba uchwała, w jakich ustępach czasu jedno czytanie po drugim nastąpić ma.

44.

Głosowanie odbywa się w powszechności ustnie, lecz może także nastąpić przez podniesienie lub nieruszanie się z miejsca, jeśli to prezydujący za dobre uzna. Na żądanie poparte przynajmniej przez 24 posłów, nastąpi głosowanie tajne za pomocą gałek. Wybory i nadawanie posad przedsiębrane będą za pomocą kartek.

45.

O stanowieniu uchwał.

Do stanowienia uchwały na Sejmie krajowym potrzebna obecność więcej niż połowy całej liczby wszystkich członków, a do ważności uchwały bezwzględna większość gło-

sów obecnych; w przypadku równości głosów wniosek pod obradę wzięty, za odrzucony ma być uważany.

Do uchwał na wnioski dotyczące zmian statutu krajowego, potrzebna jest obecność przynajmniej trzech czwartych części wszystkich członków i zgody przynajmniej dwóch trzecich części obecnych.

46.

O interpelacjach.

Wolno każdemu członkowi przez zapytania (interpelacje) do Marszałka przewodniczącego Wydziałowi, Namiestnika, lub delegowanego przezeń komisarza skierowane, wprowadzić przedmiot, niebędący na porządku dziennym, albo też zażądać od Namiestnika lub jego zastępcy przedłożenia aktów.

Interpelacje do Namiestnika lub delegowanego przezeń komisarza wystosowane, powinny być Marszałkowi na piśmie oddane, który je Izbie odczyta i interpelowanemu celem dania odpowiedzi odstąpi.

Raz rozpoczętego obradowania, interpelacją przerywać nie można.

47.

Interpelowany może zaraz odpowiedzieć, odpowiedź na późniejsze posiedzenie odłożyć, lub z powodów, wymienić się mających, odpowiedzi odmówić.

Tak samo może postąpić Namiestnik lub delegowany przezeń komisarz co do przedłożenia aktów. — Dyskusya nad interpelacją nie może być dopuszczana.

48.

O protestach.

Protest jednego lub więcej członków przeciw postępowaniu w Izbie z regulaminem niezgodnemu wówczas tylko, jeżeli na tém samém posiedzeniu zapowiedziany i najdalej przed zagajeniem następnego posiedzenia Marszałkowi na piśmie podany został, ma być odczytany i do protokołu obrad przyjęty.

Tak samo ma się postąpić z oświadczeniem przeciw protestowi wniesioném. Oświadczenie przeciw takiemu oświadczeniu, również jak w ogólności dyskusya nad prote-

stem lub wniesionem przeciw niemu oświadczeniem, miejsca mieć nie może.

49.

Petycyje czyli prośby przyjmować może Sejm wtenczas tylko, jeśli doń przez którego z członków podane będą.

50.

Sekretarz przez Marszałka do tego wyznaczony, prowadzi spis petycyj z krótkim wyciągiem treści, a Marszałek odsyła je do wydziału specjalnego, przez sekcye do rozpoznawania petycyi wybranego.

Wydział ten rozpoznawszy petycyje, odstępuje je albo innym wydziałom, albo też władzom rządowym, wedle ich natury, albo składa po prostu do aktów i o tém Izbę zawiadamia.

We wszystkich innych wypadkach przedkłada wydział ten, powzięte wnioski pod obradę i uchwalenie Izby.

51.

Nie wolno Sejmowi krajowemu znosić się z Reprezentacją żadnego innego kraju koronnego, ani też wydawać obwieszczeń.

Deputacye nie będą do zgromadzenia Sejmu krajowego przypuszczane.

Wysłanie deputacyi Sejmu krajowego do Najwyższego Dworu, nastąpić może tylko za uprzedniem uzyskaniem zezwolenia cesarskiego.

W takim razie Marszałek proponuje członków deputacyi i liczbę takowych, a Sejm rozstrzyga.

52.

Sejm zaopatruje deputacyę wedle okoliczności potrzebną instrukcją, lub w danym wypadku adresem, a Marszałek wydaje jej pismo wierzytelne.

53.

Sejm krajowy stanowi, jakim sposobem rozprawy sejmowe ogłaszane być mają.

● petycyach.

● deputacyach.

● ogłaszaniu rozpraw.

Rozprawy te mają przy załączeniu protokółów posiedzeń przez Namiestnika do Najwyższej wiadomości być podane.

54.

Zamknięcie Sejmu.

Marszałek zamyka Sejm po ukończeniu czynności lub w skutek Najwyższego polecenia.

Marszałek ogłasza zamknięcie Sejmu na posiedzeniu i podaje to do Najwyższej wiadomości.

BOOKKEEPER 2006

0010028495